

**НАЦИОНАЛЕН УЧЕБЕН КОМПЛЕКС ПО КУЛТУРА с
ЛИЦЕЙ ЗА ИЗУЧАВАНЕ НА ИТАЛИАНСКИ ЕЗИК И КУЛТУРА**

Утвърждавам:.....

Директор: Биляна Иванова

**Учебно-изпитна програма за определяне на годишна
оценка по история и цивилизации за XII клас
профилирана подготовка
при самостоятелна форма на обучение
2024 /2025 учебна година**

I. ВИД НА ИЗПИТА

Изпитът е писмен.

II. УЧЕБНО СЪДЪРЖАНИЕ

Включва учебното съдържание от избираемия модул „История и геополитика на Балканите“ на профилиращия предмет „История и цивилизации“, изучаван в XII клас на втория гимназиален етап:

1. Криза на парламентарната демокрация
2. Нови държави - нови малцинства
3. Национализмът и националният въпрос след Първата световна война
4. Средствата за комуникация като форма за представяне на нацията
5. От антифашизъм към социална революция
6. Изковаването на "Желязната завеса" на Балканите
7. Балканските страни в годините на "Студената война"
8. Разпадането на комунизма в Югоизточна Европа
9. Гражданската война в Югославия
10. Съвременните Балкани
11. Политическата форма на Обединена Европа
12. Криза на парламентарната демокрация
13. Нови държави - нови малцинства
14. Национализмът и националният въпрос след Първата световна война
15. Средствата за комуникация като форма за представяне на нацията

III. ОЦЕНЯВАНИ КОМПЕТЕНТНОСТИ

- Обяснява връзката между политически, стопански, идейни и социални промени.
- Характеризира основни политически модели на управление.
- Сравнява политически системи.
- Свързва идеи за промяна на обществото с обществените и политическите движения, които ги представляват.
- Разграничава исторически факти от аргументи и оценки за тях.
- Проследява развитието на възгледите за демокрация и политическо представителство.
- Обяснява функционирането на съвременните демократични институции.
- Свързва международни институции с основни документи, регламентиращи международните отношения.
- Представя развитието на идеята за обединена Европа и институциите на ЕС.
- Проследява развитието на държавността в българското историческо развитие.
- Обяснява ролята на световни религии в развитието на цивилизациите.
- Дава примери за самобитност, приемственост и взаимни влияния между култури и цивилизации.
- Установява синхронност, асинхронност, регионални особености в историческото и културното развитие на различните общества.
- Сравнява представянето на едни и същи събития в различни източници.
- Сравнява по зададени показатели паметници и традиции, принадлежащи на различни култури.
- Оценява приноси в световното културно наследство.
- Аргументира ролята на България в значими културни процеси.
- Оценява значението на културното многообразие във всекидневния живот.
- Свързва паметници и творби със съответстващите им художествени стилове и/или традиции.
- Проследява развитието на възгледите за гражданство и граждански права.
- Съпоставя еволюцията на правата и свободите на гражданите в различните общества.

- Обяснява сходства и различия в начините на живот и в ценностите на отделни общества и групи.
- Обяснява последици от откритията на науката, техниката и технологиите.
- Оценява идеи и действия на личности в историята.
- Дава примери за глобални проблеми на човечеството и подходи за разрешаването им.
- Интерпретира и реструктурира информация от разнообразни исторически източници.
- Обяснява връзката между исторически събития и тяхното художествено пресъздаване.
- Критично оценява достоверността на информацията, която използва.
- Подбира и използва основни понятия при описание, сравнение и анализ на събития и процеси.
- Създава логически свързан и правилно структуриран писмен текст върху разнообразни исторически източници или отговор на въпрос по исторически проблем.

IV. ФОРМАТ НА ИЗПИТА

Изпитът се състои в писане на тема / отговор на исторически въпрос , свързан с темите от конспекта.

V. ВРЕМЕТРАЕНЕ НА ИЗПИТА

Изпитът е с продължителност **до четиридесет минути**.

VI. ПРЕПОРЪЧИТЕЛНА ЛИТЕРАТУРА:

- **Учебник по История и цивилизации за дванадесети клас Александър Кертин, Мариана Йовевска, Просвета АД**